

Egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Ankomststämpel

Försäljningsställe

Namn på försäljningsställe		Antal anställda
Gatuadress	Postnummer och ort	Fastighetsbeteckning
Kontaktperson	Telefonnummer	

Säte (om försäljningsställe saknas)

Gatuadress	Postnummer och ort
------------	--------------------

Ägare

Bolagsnamn/Föreningsnamn/Namn		Organisationsnummer/personnummer
Gatuadress	Postnummer och ort	
Telefonnummer	E-post	

1. Egenkontroll och egenkontrollprogram

Du som säljer tobaksvaror och e-cigaretter ska bedriva så kallad egenkontroll. Det innebär att du själv ska kontrollera att försäljningen av varorna och produkterna följer de regler som finns för försäljningen. Reglerna finns i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Att du har ett genomarbetat och anpassat egenkontrollprogram är en stor del i kommunens bedömning av din verksamhet. Om ditt program inte uppfyller lagens krav kan du inte beviljas ett försäljningstillstånd för tobak. För att egenkontrollprogrammet ska vara aktuellt måste det regelbundet följas upp, uppdateras och förankras hos personalen. Vid tillsynsbesök kontrolleras att ett egenkontrollprogram finns på plats och används regelbundet.

Den här mallen är tänkt att fungera som ett stöd för dig, den ersätter dock inte det som står i lagen. I [Folkhälsomyndighetens föreskrifter HSLF-FS 2019:20](#) kan du se vilka rutiner ditt egenkontrollprogram minst ska innehålla. Observera att innehållet delvis beror på om du är detaljhandlare (säljer tobaksvaror och produkter till konsumenter) eller partihandlare, eller om du bedriver gränsöverskridande distansförsäljning.

Vi rekommenderar att du tar del av Folkhälsomyndighetens publikation [Vägledning för egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare vägledning](#).

Om du använder dig av denna mall och vill lägga till uppgifter så kan du göra det under rubriken övrigt eller i en bilaga.

2. Märkning och produktpresentation

Det är tillverkaren och importören som ansvarar för att märkningen på produkten är rätt och för att en felmärkt vara eller produkt märks om på rätt sätt. Men du som säljer tobaksvaror och e-cigarett ansvarar för att du inte säljer felmärkta varor eller produkter till konsumenter.

Beskriv hur du som näringsidkare säkerställer att du och din personal följer kraven på att endast sälja tobaksvaror och e-cigarett som är rätt märkta samt följer kraven på informationsblad och innehållsförteckning.

3. Ålderskontroll och synbar skylt

Det är inte tillåtet att sälja eller lämna ut tobaksvaror och e-cigarett till någon som inte har fyllt 18 år. Det är den som lämnar ut varan eller produkten som ska försäkra sig om att åldern är uppnådd. Du som näringsidkare ska se till att inga tobaksvaror eller e-cigarett lämnas ut till någon som inte har fyllt 18 år.

Du som säljer tobaksvaror och e-cigarett ansvarar för att det finns en tydlig och klart synbar skylt med information om att det är förbjudet att sälja eller lämna ut tobak eller e-cigarett till den som inte har fyllt 18 år.

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll på försäljningsstället?

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll om försäljningen sker via Internet eller postorder?

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll om försäljningen sker via automat?

Hur informerar ni kunderna om att ni inte får sälja eller lämna ut tobaksvaror eller e-cigaretter till någon som är under 18 år?

☐ Skyltar/dekaler	☐ Annat:
☐ Muntligen i kassan	
☐ Informationsblad	

Var är skyltar eller dekaler placerade på försäljningsstället?

☐ Vid kassan	☐ Annat:
☐ På entrédörren	
☐ På skyltfönster	

Hur du som näringsidkare en rutin för att följa upp hur personalen hanterar kravet på ålderskontroll? I så fall, vilken?

Hur hanterar ni problematiska situationer, exempelvis om köparen inte kan visa eller inte vill lämna legitimation?

4. Identitets- och säkerhetsmärkning

Styckförpackningar till tobaksvaror ska ha en unik identitetsmärkning och en säkerhetsmärkning. Om förpackningen inte har en identitets- och en säkerhetsmärkning får tobaksvaran inte säljas till konsumenten.

Beskriv hur du som näringsidkare säkerställer att styckförpackningar av tobaksvaror uppfyller kraven på identitets- och säkerhetsmärkning.

5. Marknadsföring

Huvudregeln är att det är förbjudet att marknadsföra tobaksvaror. Däremot är det tillåtet med viss marknadsföring inne på försäljningsstället, till exempel neutral information om att du säljer tobaksvaror samt varulistor och prislistor. Du som säljer tobaksvaror ska se till att reglerna för reklam och marknadsföring på försäljningsstället efterlevs. Tänk på att reglerna skiljer sig åt mellan tobaksvaror och e-cigarett. På [Konsumentverkets webbplats](#) hittar du som näringsidkare information om hur meddelandena får vara utformade.

Hur säkerställer ni att kommersiella meddelanden i butiken följer reglerna?

Om ni använder kommersiella meddelanden i butiken, var är dessa placerade?

Hur säkerställer ni att det inte finns reklam i butiken som riktar sig mot barn eller ungdomar?

Hur säkerställer ni att kunderna inte erbjuds gratisprover, rabatter, tävlingar eller liknande i butiken?

6. Mängden tobak i en förpackning för vissa tobaksvaror

Näringsidkaren ska säkerställa att det i verksamheten inte säljs förpackningar med mindre mängd cigaretter, tobak och snus än vad som anges i lagen. Det är exempelvis inte tillåtet att öppna en cigarettförpackning och sälja en cigarett i taget.

Hur säkerställer du som näringsidkare att du eller din personal inte säljer förpackningar med mindre mängd än vad som anges?

7. Rapportering av tobaksvaror och anmälan av nya tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Tillverkare och importörer ska anmäla nya tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som de avser att tillhandahålla konsumenter på den svenska marknaden till Folkhälsomyndigheten. Varor och produkter som inte rapporterats till Folkhälsomyndigheten får inte tillhandahållas konsumenter på marknaden.

Hur säkerställer du som näringsidkare att du eller din personal endast säljer varor och produkter som är rapporterade eller anmälda till Folkhälsomyndigheten?

8. Skyldigheten att informera och ge stöd till personalen

En näringsidkare som tillhandahåller tobaksvaror eller e-cigaretter för försäljning ska ge personalen den information och det stöd som behövs för att de ska kunna följa lagen om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter. Samma krav gäller även för partihandlare.

Hur informeras personalen om vilka regler som gäller vid försäljning av tobak och liknande produkter?

☐ Personalmöte ☐ Informationsblad ☐ Intern utbildning ☐ Extern utbildning	☐ Annat:
--	---------------------------------

Hur ofta informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll och övriga bestämmelser vid försäljning av tobak och liknande produkter?

☐ Vid nyanställning ☐ Minst en gång per år. ☐ Vi använder en tabell för att notera tidpunkterna för information och utbildning till personalen (se bilaga 2).	☐ Annat:
--	---------------------------------

Vilket särskilt stöd ges till oerfaren och ung personal?

--

Vilket stöd får personalen i att hantera konfliktfyllda situationer?

--

9. Övriga upplysningar

--

10. Partihandlares kontrollskyldighet (ifylles endast av partihandlare)

Den som bedriver partihandel med tobaksvaror får endast sälja sådana varor till den som har försäljningstillstånd.

Beskriv hur du säkerställer att försäljningen inte sker till återförsäljare som saknar försäljningstillstånd i enlighet med 5 kap. 10 § Lagen om tobak och liknande produkter.

--

Underskrift

Firmatecknarens underskrift	
Namnförtydligande	Datum

Behandling av personuppgifter – allmän information

Burlövs kommun ansvarar för behandling av dina personuppgifter i enlighet med EU:s dataskyddsförordning (2016/679). Läs mer om hur Burlövs kommun hanterar personuppgifter på kommunens hemsida:

www.burlov.se/personuppgifter

Bilaga 1

Berörda myndigheter

[Folkhälsomyndigheten](#) är central tillsynsmyndighet för frågor kring ålderskontroll och varningstexter.

[Konsumentverket](#) är central tillsynsmyndighet för frågor kring marknadsföring. Skatteverket ansvarar för frågor kring beskattning. I vissa fall är dock Tullverket beskattningsmyndighet. [Tullverket](#) ansvarar bland annat också för kontroll av åldersgräns vid införsel från EU-land och import från ett tredje land.

[Länsstyrelsen](#) ansvarar regionalt inom länet för samordning och viss tillsyn.

[Kommunen](#) och polisen ansvarar lokalt för omedelbar tillsyn över handeln med tobaksvaror. [Polisens](#) primära uppgift är att ingripa mot brott som har begåtts, medan kommunens uppgift är framåtsyftande och ska säkerställa att regelsystemet följs i framtiden.

Värt att veta om beskattning av tobaksvaror

Tobaksskatt ska vara betald för tobaksvaror – cigaretter ska till exempel säljas i originalförpackning som är märkt med högsta tillåtna detaljhandelspris. Detta regleras i [lagen \(1994:1563\) om tobaksskatt](#). Den som innehar obeskattade tobaksvaror kan bli skyldig att betala tobaksskatt. Därför är det viktigt att ni även har rutiner för att kontrollera att de tobaksvaror som ni tillhandahåller är beskattade i Sverige. För mer information, kontakta [Skatteverket](#) på telefon 0771-567 567.

Utdrag ur Lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

5 kap 6 § Den som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobaksvaror eller gränsöverskridande distansförsäljning ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

7 § Till ansökan om tillstånd enligt 3 § eller registrering enligt 5 § ska egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens prövning och tillsyn eller Folkhälsomyndighetens tillsyn bifogas. Ändrade uppgifter ska utan dröjsmål anmälas till kommunen respektive Folkhälsomyndigheten.

[Lag \(2018:2088\) om tobak och liknande produkter](#)

